Renkli Şehir: SAN FRANCISCO

Serap ÖZYURT
FMV Işık Okulları
Kütüphane Koordinatörü

Scott Mckenzi'nin şarkıda söylediği gibi, kibar insanlarla tanışacağınız bir şehir San Franscisco...

Mart ayında, Amerikan Dışişleri Bakanlığı tarafından düzenlenen Uluslararası Liderlik Ziyaretçi Programı kapsamında, dünyanın 18 ülkesinden katılımcılarla Amerika Birleşik Devletleri'nde Medya Okuryazarlığı Programına katıldım. Bu program kapsamında çeşitli etkinlik, eğitim ve konferanslar için New York, Connecticut, Washington ve Alabama ziyaretlerinin ardından son durak, birçok kişi tarafından İstanbul'a da benzetilen San Francisco. San Francisco'ya ziyaret amacımız; yerel medya organlarını tanımak ve ünlü Silikon Vadisi'ni ziyaret etmek. Amerika Birleşik Devletleri'nin Büyük Okyanus kıyısındaki en önemli limanı ve mali merkezi San Francisco. Deniz ticaretinin yanında günümüzün önemli kuruluşları HP, Apple, Microsoft, Google, Facebook gibi devlerin yönetim merkezi.

Uçaktan indikten sonra, merkezde kalacağımız otele doğru yol alırken, San Francisco şehrinin diğer tüm Amerika şehirlerinden farklı bir

San Francisco sokaklarında Cable Car

Golden Gate Köprüsü

havası olduğunu hissediyorsunuz ve evet, gerçekten tanıdık bir şehir, diye düşünüyorsunuz. San Francisco'nun İstanbul'a benzemesinin yanı sıra, tüm Amerika şehirleri için tanıdık demek mümkün. Seyrettiğimiz Amerikan dizileri ve sinema filmleri sayesinde, neredeyse sormadan şehirlerde rahatlıkla yolumuzu bulabiliyoruz.

San Francisco'da gündüz geçirdiğimiz yoğun programın ardından, şehri gezmek için fırsatımız oluyor. Doğusundan batısına doğru süren Amerika yolculuğumuzda tüm mevsimleri yaşamışken, bu şehirde bizi nisan ayına yakışır güzel bir hava karşılıyor. Ama konuştuğumuz herkes, San Francisco'da bir günde dört mevsimin yaşanabildiğini söylüyor. Hatta San Franciscoluların bu konuda ünlü yazar Mark Twain'e atfettikleri bir söz var: "Hayatımın en soğuk kışını bir temmuz ayında San Francisco'da yaşadım."

San Francisco'da mutlaka gezmemiz gereken yerleri öğreniyoruz: Hollywood filmlerinin vazgeçilmez oyuncusu Golden Gate Köprüsü, Pier 39'da göreceğiniz deniz ayıları, Cable Car, Çin Mahallesi, ünlü San Francisco sokakları ve Golden Gate Parkı. Şehrin büyük kısmını yürüyerek gezmeniz de mümkün.

Ama öncesinde, şehrin hakkında biraz bilgi verelim: M.Ö. 3000 yılına dayanan tarihî bir geçmişi olan San Francisco'ya, 1770 yılında İspanyollar geliyor. Sonrasında Meksikalıların, ardından Amerika'nın eline geçiyor. San Francisco'nun doğal liman yapısı, dünyanın çeşitli coğrafyalarından insanların buraya ulaşımını kolaylaştırıyor.

1849 yılında, pazar sineması filmlerindeki altın arayan kovboylardan bildiğimiz "altına hücum" başlıyor. O zaman bile medyanın gücüne dikkat çekmek istiyorum. Bulunan 7 gram altın hakkında yerel bir gazetede çıkan haberin ardından, bölgeye hem Amerika'nın içinden hem de dünyanın dört bir yanından altın arayıcıları gelmeye başlıyor.

Ve 1906 San Francisco depremi. 8.3 büyüklüğünde meydana gelen depremin yıkımının ardından, 3 gün süren yangın, şehri tam anlamıyla yerle bir ediyor. Şehir, daha sonra âdeta küllerinden yeniden doğuyor.

Kaldığımız yer, China Town ve Financial District'in tam ortasında. Bu sebeple her sabah kalktığımızda, Çin Mahallesi'nin girişinde çocuk, genç ya da yaşlı, spor yapan birçok Çinliyi seyrediyoruz. O zaman San Francisco'yu anlatmaya **China Town'dan** başlayalım: Çin'den sonraki en yoğun Çin nüfusu, bu bölgede yer alıyor. O kadar çok Çinli yaşıyor ki, yıllardır İngilizce öğrenmeden yaşamını sürdüren Çinlilerin olduğunu söylemek mümkün. En orijinal Çin mallarını bulabileceğiniz bu sokaklar, Çin kültürüne ait renkli süsleri ve ucuz eşyaları

San Francisco'da mutlaka gezmemiz gereken yerler: Hollywood filmlerinin vazgeçilmez oyuncusu Golden Gate Köprüsü, Pier 39'da göreceğiniz deniz ayıları, Cable Car, Çin Mahallesi, ünlü San Francisco sokakları ve Golden Gate Parkı.

Çin mahallesi

Çin mahallesinden

Çin'den sonra en büyük Çinli nüfusu China Town'da yaşıyor. Buradaki renk cümbüşü içinde, envaiçeşit Çin yapımı ürünleri bulmak da mümkün.

ile oldukça dikkat çekici bir bölge. Özellikle Çin yeni yılında buranın görülmesi gerekiyor. O zaman, bu bölgede inanılmaz gösterilere ve renk cümbüşlerine tanık olabilirsiniz.

China Town'dan şehir meydanına **Union Square'e** doğru ilerliyoruz. Burası, San Francisco'nun alışveriş merkezi. Meydanda yeni oturma alanı ve palmiyeler sizi karşılıyor. Genelde San Francisco'yu gezmeye bu noktadan başlamanız öneriliyor. Şehrin görmek isteyeceğiniz birçok noktasına yürüyerek ya da tramvayla gidebilirsiniz. Tramvay denince, aklınıza elektrikle ya da motorla çalışan bir tramvay gelmesin. Bu tramvayların ilginç bir çalışma prensibi var: Tramvay, içindeki bir düzeneğin raylarda bulunan kabloyu çekmesiyle çalışıyor. Bu sebeple adı "**Cable Car**". Dünyanın en eski ray sistemlerinden birine sahip olan bu tramvayın üç değişik rotasıyla şehri her açıdan görebilir ve o engebeli sokaklarında keyifle gezebilirsiniz, hatta bu tramvaylara asılmanız da serbest.

San Francisco Körfezi'nin en büyük simgesi şüphesiz, Golden Gate Köprüsü. Genellikle, anlamının altına hücumdan geldiğini düşündüğümüz Altın Geçit Köprüsü'nün adının altınla değil, bizim Haliç'imizle ve Altın Boynuzumuzla ilgili olduğunu biliyor muydunuz?

1846 yılında, Osmanlıya ziyarette bulunan Amerikan Donanması mühendislerinden John C. Fremont'un Haliç'i gördükten sonra döndüğünde, bu bölgeyi Haliç'e benzetmesi nedeniyle adı böyle anılmaya başlıyor. Dolayısıyla köprü yapılınca da **Golden Gate Köprüsü** adını alıyor. 5 kilometreye yaklaşan uzunluğu ile dünyanın en uzun köprüleri arasında yer alan Golden Gate Köprüsü'nün rengini kırmızı olarak bilsek de, resmî kayıtlarında turuncu olarak geçiyor. Bu renge boyanmasının sebebi de San Francisco'nun sisli havasında gemicilerin önlerini rahatlıkla görebilmelerini sağlamak. Şehrin kuzeyi ve güneyini birbirine bağlayan San Francisco Köprüsü'nü bizim Boğaz Köprü-

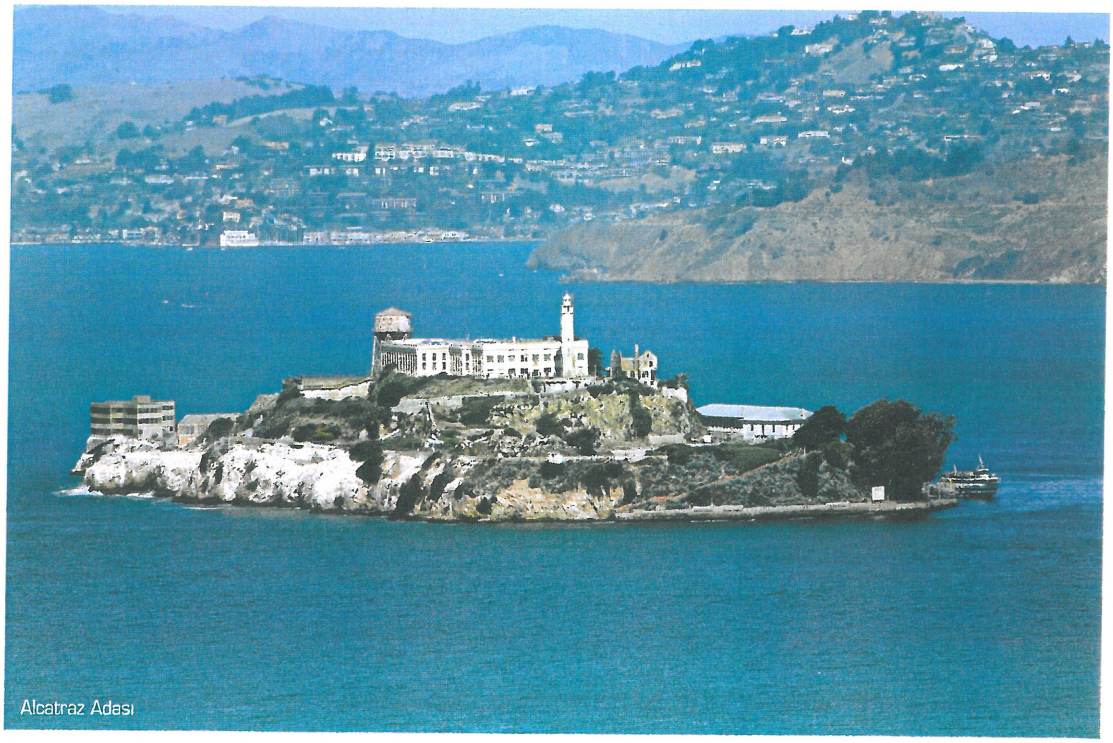
Alcatraz Adası

müzün aksine, bisikletle ya da yürüyerek geçebilirsiniz.

Hemen San Francisco Köprüsü'nün yanında, ünlü **Alcatraz Adası'nı** görebilirsiniz. Adayı görür görmez, aklımıza Nicholas Cage ve Sean Connery'nin oynadığı Rock filmi geliyor. Kaynaklara göre, kaçma girişimlerinden yalnızca beşinin başarılı olduğu, dünyanın en azılı suçlularının kaldığı bu hapishane, şu an turistik olarak hizmet veriyor ve içinde bir müze barındırıyor. Her gün, tam karşısındaki Fisherman's Wharf Bölgesi'nden kalkan gemi turlarıyla adayı ziyaret edebilirsiniz.

Fisherman Wharf, San Francisco'nun iskele bölgesi. Bu bölgede irili ufaklı 20'den fazla numaralandırılmış iskelelerde çeşit çeşit okyanus balıklarını yemeniz, San Francisco Tarihî Ulusal Denizcilik Müzesi, Ghirardelli Meydanı, Balmumu Müzesi ve Akvaryum'u gezmeniz mümkün. En ünlü iskelesi ise **Pier 39.** Bu iskelenin en önemli özelliği; burada görebileceğiniz denizaslanları. Nedeni bilinmiyor, ama denizaslanları bu iskeleden vazgeçmiyorlar.

Gelelim, San Francisco sokaklarına... İstanbul yedi tepe, San Francisco ise tam kırk tepeden oluşuyor. Bu sebeple yokuşları çok meşhur bir kent. Bu tepelerden göreceğiniz eşsiz San Francisco manzaraları, size gerçekten İstanbul tepelerini hatırlatıyor. Şehrin tepe kısımlarında, büyük depremden sonra ayakta kalan Victoria tarzı evleri ve birçok ünlü yıldızın evlerini görebilirsiniz. Ayrıca, en ünlü San Francisco sokaklarından Lombart, dünyanın en dik sokaklarından biri. Buradan araçların güvenli olarak inebilmeleri için 45 derecelik 8 tane viraj yapılmış. Araçları inerken seyretmek, oldukça eğlenceli...

San Francisco'ya gitmişken, Golden Gate Parkı'nı görmeden dönmemelisiniz. Ülkenin en büyük parkları arasında yer alan Golden Gate Parkı, içinde barındırdığı müzeler, heykeller, bahçeler, özel alanlar ile size şehri birçok değişik açıdan gezme fırsatı da veriyor.

Eğer benim gibi Amerika'da yemek sıkıntısı çekenlerdenseniz, North Beach'e muhakkak uğramalısınız. Küçük İtalya da denilen bu bölge, restoranları ile meşhur. Yediğim pizzanın tadı damağımda hâlâ. Ayrıca akşam eğlenmek için de bire bir. Yemek denince, San Francisco'da inanılmaz okyanus balıklarını ve yengeçleri oldukça uygun fiyata yiyebilirsiniz. Kesinlikle yemeden dönmeyin.

San Francisco şehri ziyaret programımızın son durağı; beş gün boyunca San Francisco Cronicle gazetesi, Amerika Birleşik Devletleri'nin internet sektörünün öncülerinden Aol firması, devlet okullarından Media Academy High School ve görüşmeler yaptığımız birçok gazeteci ve eğitimcinin ardından, son gün son durak Silikon Vadisi. Ziyaret edeceğimiz firma ise Google. Bu sefer Oakland Körfez Köprüsü'nden geçerek şehrin diğer yakasına doğru yol alıyoruz. Google'ın Amerika'daki kütüphanelerle ilgili yaptığı projeleri yakından öğrenme fırsatı buluyoruz. Yaklaşık 4000 kişinin çalıştığı, iş yerinden çok bir üniversite kampüsü havasında olan Google'ın Google Books Projesi ve Google Art Projesi hakkında ayrıntılı bilgiler alıyoruz. Google, Google Books projesiyle Harvard Üniversitesi ve Kütüphanesi, New York Halk Kütüphanesi, Princeton Üniversitesi Kütüphanesi gibi birçok kütüphanenin kaynaklarını dijital olarak yayınlıyor; telif haklarına uygun olanların tamamını ulaşılabilir kılıyor. Google, basit bir ara yüzün arkasında çok iyi planlayarak yaptığı çalışmalarla bizleri çok etkiliyor. Bu projeler, başlı başına yazı konusu, bu sebeple burada, şirket içinde ulaşımı sağlayan google renklerinde bisikletlere binip google konusunu kapatıyorum.

Bir dünya kenti görmek isyorsanız seyahat rotanızı bir gün mutlaka San Francisco'ya çevirmenizi öneriyorum. Barındırdığı, dünyanın her yerinden gelen insanlarla farklı kültürleri birleştirerek kendi kültürünü ve ruhunu yaratmış olan San Francisco, bu renklerle ayrı bir sakinliğe sahip. Gezerken saçınıza bir çiçek takmayı ve ünlü San Francisco çikolatalarından almayı unutmayın.

San Francisco'da inanılmaz okyanus balıklarını ve yengeçleri oldukça uygun fiyata yiyebilirsiniz.

İskelede güneşlenen deniz aslanları